

Parlamentul României

Senat

INIATIVĂ PARLAMENTARĂ

Senator Sergiu Nicolaescu

Birou Senatorial 76 - Arad

Februarie 2001

EXPUNERE DE MOTIVE

În 1971 a apărut H.G. nr.1081, prin care se reglementa situația cinematografilei naționale și, totodată, recunoașterea dreptului de autor pentru regizorii de film. Hotărârea a urmat unei întâlniri a cineaștilor care a avut loc cu Nicolae Ceaușescu și Gheorghe Maurer, provocată de mine personal.

În 1990, prin **Decretul-Lege nr. 80 / 08.02.1990**, la care au lucrat domnii Iorgovan și Mihai Constantinescu, s-a obținut o primă lege a cinematografilei care a fost model pentru multe alte legi din țările foste socialiste. Decretul - lege a fost înlocuit abuziv în 1997 printr-o ordonanță de urgență a Guvernului, inițiată de Ion Caramitru și Radu Gabrea. Meritul acestei ordonanțe era totuși introducerea unui mod de finanțare, compromis între lumea capitalistă și cea în tranziție, din care facem și noi parte. **Ceea ce însă uita această ordonanță era Patrimoniul cinematografilei naționale.**

Prin **Legea nr. 22/ 1999**, Parlamentul, din care am făcut și eu parte, a adus modificări fundamentale **O.U. nr. 67/ 1997**, realizând o lege completă, în sensul stabilirii Patrimoniului național și a modului de funcționare a finanțării filmelor românești. Totuși, modul de finanțare rămânea sub forma unor concursuri care nu țineau seama de elementul valorii și deci a garantării calității filmelor terminate. Rezultatele negative nu s-au lăsat mult așteptate: **aparitia unor filme submediocre și a unor aventurieri în roluri de "producători"**.

Trebuie să menționez aici faptul că, în perioada **1990 - 2000**, s-au produs numeroase nerespectări ale legii și abuzuri, precum și privatizări abuzive care au slăbit cinematografia națională. Cel mai lovit a fost patrimoniul mobil și imobil, care a fost transformat, batjocorit și jefuit. **Așa-zisa privatizare a fost un dezastru, iar contractele au rămas neonorate.**

Prin **Ordonanța de urgență nr. 152/ 2000**, s-a dorit, pe de o parte, întărirea legii privind Patrimoniul național cinematografic, iar pe de altă parte aducerea unor modificări impuse de practica aplicării legii.

Perioada 1996 - 2000 se caracterizează printr-o puternică influență politică, cu rezultate nefaste. La întocmirea **O.U. nr. 152 / 2000**, s-au ciocnit interesele Oficiului Național al Cinematografilei, condus de Stere Gulea și cele mai rezonabile, ale Ministerului Culturii, condus de Ion Caramitru.

O altă situație nefericită a fost faptul că în conducerea Consiliului Cinematografiei și a Oficiului Național al Cinematografiei au dominat cei care lucrează în sistemul televiziunilor. Societățile de TV au devenit elementul hotărâtor în "**finanțatoare ale filmelor**", fapt ce a permis acestor canale TV să hotărască soarta cinematografiei.

Adevărații producători de filme cinematografice nu vor apărea în România înaintea ca spectatorii să înceapă din nou să vină în cinematografe. Un film de succes nu face astăzi mai mult de 50 - 100.000 spectatori față de 1,2 milioane în 1990 sau 4-5 milioane în 1975 - 1980.

Majoritatea cinematografelor au fost "**abandonate**", aflându-se într-o gravă criză financiară și tehnică. Multe au fost înstrăinate, prin contracte incalificabile, sub diferite forme, ca de pildă : săli de Bingo, discoteci sau baruri - restaurante. Singura soluție găsită de președintele Oficiului Național al Cinematografiei, dl Stere Gulea, prin ilegalul **Ordin nr. 1/ ianuarie 2000**, era vânzarea a aproximativ 100 cinematografe, bineînțeles acesta fiind doar începutul! Mai avea obrăznicia "Expunerea de motive" a Oficiului Național al Cinematografiei (O.U.nr. 152/2000), pag. 3, al. ultim, să atace legea care protejează cinematografele ca săli de spectacole, proprietate publică de stat și deci inalienabile. Se pretindea că acest lucru ar crea un "**monopol absolut**" în detrimentul privatizării.

Este bine cunoscut faptul că Cineplexul de la Mall aduce un profit egal cu toate cinematografe stat din București. Alte cinematografe semi-privatizate merg mai bine decât cele de stat. ***În realitate, situația actuală este cauza unei extrem de proaste administrații a cinematografelor de stat și de care răspundea chiar Oficiul Național al Cinematografiei.***

Propunerile pe care le fac pornesc de la respectul, conservarea, modernizarea și dezvoltarea lanțului de cinematografe. Este cunoscut faptul că în întreaga Europă au existat crize ale proiecțiilor cinematografice încă din deceniile șapte și opt ale secolului trecut. Toate aceste crize au trecut și același lucru se va întâmpla și la noi dacă vom reuși să salvăm cinematografele din mâna vânzătorilor de comisioane.

Există diferite forme permise de lege, precum asocierea, închirierea sau concesionarea, care pot interesa capitalul privat în refacerea succesului cinematic.

Scăderea numărului de spectatori în cinematografe are drept cauză, în primul rând, concurența pe care o aduce televiziunea, societățile pe cablu, apariția casetelor video, CD -urilor sau DVD -urilor, transmiterea filmelor și programelor tv. prin sateliți spațiali, etc. Iată de ce în mai toată lumea aceste ramuri ale audiovizualului sunt impozitate în sprijinul cinematografiei naționale. În acest sens, am făcut și eu propuneri, inspirate din țările europene.

Un capitol important din legea pe care o propun este ***reorganizarea Centrului Național al Cinematografiei și reanimarea producției naționale de filme. Cinematografia este artă și industrie. Ea trebuie să fie o afacere, dar, în același timp, cultură și artă, deci o sarcină importantă pentru Ministerul Culturii și Cultelor; iată de ce am propus o implicare mai importantă în finanțarea Fondului cinematic.***

Rolul noului Centru Național al Cinematografiei este armonizarea intereselor între televiziuni, care sunt extrem de puternice și dorința de a relansa producția națională de film care nu în ultimă instanță aprovizionează și canalele de televiziune.

Experiența pe care am dobândit-o în 47 ani de cinematografie, din care 12 ani ca inginer și restul ca regizor, scenarist, actor și producător, în decursul cărora am realizat peste 50 de filme (27 de titluri de filme realizate în calitate de regizor și producător executiv al unor producții germane și franceze), cu peste 130 milioane spectatori, de departe, cele mai importante performanțe cinematografice, a însemnat pentru mine propria mea viață: **CINEMATOGRAFIA ROMÂNĂ.**

Iată de ce, după 11 ani ca membru al Senatului, consider firesc să intervin cu fermitate, făcând o propunere de Lege a Cinematografiei.

SENATOR,

Sergiu NICOLAESCU

